

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 29 Ocak 2014
Sayı : 449

10/922

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Mesleki Eğitim Merkezi programı altında işçi statüsünde çalıştırılan çocukların ucuz iş gücü olarak sömürülmesini önlemek, iş cinayetleri ve iş kazalarını azaltmak, ayrıca çalışan çocukların eğitim haklarını korumak amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederim.

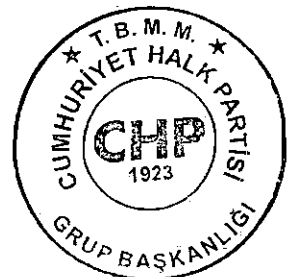
İzgar CEYLAN
Catalköde Me.

Süleyman BÜLBÜL
Aydın Milletvekili

Burhanettin BULUT
Adana M

Tahsin BECAN
Yalova
Adana M

Aylin Yaman
Ankara M
Milletvekili

Gerekçe;

Son yıllarda ülkemizde çocuk işçiliği sorunu, Mesleki Eğitim Merkezi programları aracılığıyla büyük bir tehlike oluşturmaya başlamıştır. Bu programlar, çocukların iş dünyasına erken yaşlarda katılımını teşvik ederken, iş cinayetlerindeki artış ve eğitim haklarının ihlali gibi sorunları da beraberinde getirmiştir.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'nin yayınladığı iş cinayetleri raporuna göre 2023 yılında 14 yaş ve altı 22 çocuk işçi, 15-17 yaş arası 32 çocuk/genç işçi olmak üzere toplamda 54 çocuk işçinin iş cinayetlerinde hayatını kaybetmiştir. Bu acı verici tablo, çocuk işçilerin iş sağlığı ve güvenliği açısından ne kadar savunmasız olduklarını göstermektedir.

Proje kapsamında stajyer veya çırak adıyla çalıştırılan çocukların dört gün işe bir gün okula gittiği sistemde, Anayasa'nın 42. maddesinde belirtilen eğitim hakkı gasp edilmektedir. Eğitim ve çalışma dengesizliği, çocukların sağlıklı bir gelişim göstermelerini engellemektedir.

Devlet eliyle yasallaştırılmış çocuk işçiliğinde, işverenlerde bu durumu suistimal etmiş, çocuk işçilere ucuz iş gücü gözüyle bakarak çalıştırmaya başlamıştır. İşverenler de asgari ücretin üçte birine çalıştırılan çocukların ücretinin üçte ikisini de devletin karşılaması sebebiyle fırsat bilip ucuz iş gücünden yararlanmaya devam etmişlerdir.

Denetim yapılmayan ve iş güvenliği sağlanmayan işyerlerinde, bu program nedeniyle çocuklar adeta ölüme terkedilmiş durumdadır. Çeşitli iş kazaları için önlem alınmaması, yasallaştırılmış çocuk işçiler için tehlike arz etmektedir.

Ülkemizdeki yoksulluk ve sürekli artış içinde olan eğitim masrafları, çocukları MESEM gibi gelir elde edecekleri programlara yönelmelerine neden olmuştur. MEB kendi sitesinde bu program sonrasında meslek liselerinin gelirlerindeki artıştan bahsetmiştir. Eğitim sisteminin gelir gütmeye amacıyla devam etmesi, çocukların eğitim hakkının ikinci plana atılmasına ve çocuk işçiliğinin yasallaştırılmasına zemin hazırlamıştır. Oysaki öğrenciler için eğitime verilen önemin artması gerekirken ağır iş kollarında çalıştırılan öğrenciler, ucuz iş gücü ile sömürülmeye devam edilmiştir.

Çocuk Haklarına Dair Sözleşme, çocuk işçiliği konusunu düzenleyen 32. maddesinde; "Sözleşmeyi onaylayan her ülke, çocuk için zarar teşkil eden nitelikteki işlerde çalıştırılmasına karşı korunma hakkını onaylamakta ve bu maddenin uygulanmasında her türlü önlemi almak zorundadır" ibaresine yer verilmiştir.

Tüm bu durumlar göz önüne alındığında Mesleki Eğitim Merkezi programı, Anayasa ve taraf olduğumuz uluslararası sözleşmelerle çelişmektedir. Çocukların eğitim hakkı ellerinden alınarak, yasallaştırılan çocuk işçi sıfatından çıkarılması ve bu program kapsamında çalışırken hayatını yitiren veya iş kazası yaşayan çocuklar için ortaya konulacak çözüm önerileri ve bu hususta devlet kurumlarınca gerçekleştirilmesi gereken politikaların tespiti için çalışmalar hazırlaması amacıyla TBMM'de Araştırma Komisyonu kurularak gerekli çalışmaların yürütülmesini arz ederim.

447. Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

AD-SOYAD	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
Yunus Emre	İstanbul	
Ediz Ün	Edirne	
Hasan ÖZTÜRK	Bursa	
Melvin Mert	Gaziatepe	
Orhan SONER	Adana	
Ali Karaman	Uşak	
Semra DİNGER	Ankara	
Cevdet ANAY	Korubük Mv.	
Ayşe Barış	Batı Mv	
Nurhayat Altın	Kocaeli Bursa	
Ulaş KARASI	Sivas Mv	
Gizem ÖZCAN	Manisa Mv.	
Tarkan ELİ	İstanbul Mv	
Ayhan BALUT	Adana Mv.	
Mahir POLAT	İzmir Mv.	
Fahri ÖZKAN	Rizkareli Mv.	

